

Нові інформаційні технології управління бізнесом

**Збірник тез
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Київ 2023

**СПІЛКА
АВТОМАТИЗАТОРІВ
БІЗНЕСУ**

Нові інформаційні технології управління бізнесом

**Збірник тез
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Київ 2023

Збірник тез VI Всеукраїнської науково-практичної конференції "Нові інформаційні технології управління бізнесом". – Київ: Спілка автоматизаторів бізнесу, 2023. – 166 с.

Редакційна колегія:

Мазур Вадим Броніславович, Голова "Спілки автоматизаторів бізнесу", Шеремет Ольга Анатоліївна, методист "Спілки автоматизаторів бізнесу", Старцев Олексій Сергійович, методист "Спілки автоматизаторів бізнесу".

Матеріали збірника публікуються у авторській редакції.

ЗМІСТ

Андронюк Н.І., Степанюк Д.О. РОЗВИТОК ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	5
Бартельова А.А. ДУАЛЬНА ФОРМА НАВЧАННЯ, ЯК ФОРМА СПІВПРАЦІ ВСП «ВіФК НУХТ» ІЗ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ.....	6
Бєбешко Б.Т. БАГАТОКОНТУНА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВИМИ АКТИВАМИ.	8
Бєлозерцев В.С. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В CRM-СИСТЕМАХ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	10
Боліла С.Ю. ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ ЯК ФАКТОР ПІДГОТОВКИ УСПІШНИХ ФАХІВЦІВ З МЕНЕДЖМЕНТУ.....	11
Боярова О.А. ЩОДО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПИСІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ЗА НОВИМИ ПРАВИЛАМИ	13
Будякова О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	15
Бурбєло Н.О. ЗАСТОСУВАННЯ ГІБРИДНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СВІТОВА ПРАКТИКА.....	18
Воробйова О.А. ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	19
Гаркуша С.А., Назаренко І.М. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	23
Глова Г.Р. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН...26	26
Горюк В.С., Тищенко Д.О. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	29
Гуренко Т.О. РИЗИКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З АВТОМАТИЗАЦІЄЮ ОБЛІКУ	31
Данилевич Н. С., Рудакова С. Г., Щєгінїна Л. В. УЧАСТЬ ІТ-ФАХІВЦІВ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ	33
Даниленко О.А. ОСНОВНІ ПІДХОДИ РОЗБУДОВИ СПІВПРАЦІ БІЗНЕСУ ТА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ НА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД	35
Дєрев'янкo С.І. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВИКЛАДАННЯ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН У ВНЗ	37
Дєсяткo А.М., Міркo І.В., Зєлінськa А.Ю. UML-ДІАГРАМИ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ	41
Димовa Г.О., Ларчєнкo О.В. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОЦІНКИ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ	43
Донцoвa Л.Д. ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОСУВАННЯ БІЗНЕСУ	45
Дубїніна М.В., Чєбан Ю.Ю. ЕЛЕКТРОННА ОБЛІКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ЦИФРОВИЙ ДОКУМЕНТООБІГ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	46

2. Про затвердження Змін до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Мінфіну від 28 грудня 2022 р. № 467. / URL: <https://ips.ligazakon.net/document/re39379?an=1>

3. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Мінфіну України від 24.05.95 р. № 88. / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

Будякова О.Ю.

к.е.н., доцент кафедри смарт-економіки
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що в даних умовах ведення діяльності з урахуванням воєнного стану, підприємствам та організаціям будь-якої організаційно-правової форми необхідно враховувати певні обставини на основі правильності та чіткості прийняття управлінських рішень.

Варто розуміти, що будь-яке кризове явище виступає певного роду каталізатором для реалізації ефективних дій та отримання, як наслідок, позитивних результатів від власної діяльності на основі запровадження заходів, що стосуються, передусім, управлінської діяльності.

Загальноприйнята система управління ризиками в організації включає низку елементів, які реалізуються у декілька етапів, а саме: виявлення, класифікація та опис ризиків; оцінку ризиків, що включає вибір якісної або кількісної оцінки ризиків; вибір методів управління ризиком; зміну вибраних методів та оцінку ризику.

Ризики у практичній діяльності організацій не є статичними, вони трансформуються і залежать від змін внутрішнього і зовнішнього середовища. Економічне призначення підприємства – виробляти товари або надавати послуги. Для продуктивної роботи на підприємстві поєднуються трудові, матеріальні та фінансові ресурси. Основу підприємства складають люди, об'єднані для виробництва продукції. Підприємство утворює соціально-економічну систему, в основі якої лежать інтереси людей. Сукупність їх інтересів впливає на стан системи, що перебуває в постійному русі, розвитку. А, отже, проблематика управління ризиками доволі розгалужена і завжди привертала увагу науковців та практиків.

Актуальність обраної тематики обумовлюється тим, що військове вторгнення в Україну та введення воєнного стану в країні впливає на бізнес та підприємства по всьому світу. Глобальний та взаємопов'язаний характер сучасного бізнес-середовища створює суттєвий ризик порушення глобальних ланцюгів поставок, що може призвести до значної втрати доходів та негативного впливу на світову економіку.

Вплив на світову економіку може посилитися залежно від періоду воєнних дій та продовження воєнного стану.

Сучасний етап розвитку нашої держави зумовлює високі вимоги до оцінки ефективності функціонування економічних систем різних рівнів. Але основна увага приділяється саме підприємству як первинній, основній, самостійній ланці народного господарства, що створює конкретні економічні блага, а отже є першоосновою національного багатства України.

Введення воєнного стану спонукало до термінового перегляду можливостей дистанційних технологій навчання та сприяло впровадженню їх як основних навчальних технологій для забезпечення безперервності навчального процесу в умовах екстремального стану.

Дистанційне навчання надає здобувачам вищої освіти доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає абсолютно нові можливості для творчого самовираження, знаходження та закріплення різних професійних навичок, а викладачам в свою чергу дозволяє реалізовувати абсолютно нові форми і методи навчання із застосування концептуального і математичного моделювання явищ і процесів.

Ведення військового стану продемонстрували переваги й недоліки технологій

дистанційного навчання та можливостей їх застосування у закладах вищої освіти.

За умови дистанційного навчання в закладах вищої освіти активна роль викладача не зменшується, оскільки він має визначити рівень знань здобувача, та прийняти рішення щодо коригування програми навчання з тим, щоб домогтися найкращого засвоєння пройденого матеріалу.

За потреби здобувач вищої освіти може отримати консультативну допомогу викладача, спілкуючись з ним в онлайн режимі, безпосередньо використовуючи інтернет як засіб зв'язку (web-чат, IRC, ICQ, інтерактивне TV, web-телефонію, Telnet).

Для успішного проведення дистанційного навчання успішно використовується система МСОП (Модульне середовище освітнього процесу) на базі MOODLE.

Для інформаційного забезпечення освітніх програм та наповнення МСОП актуальним стало створення електронного навчально-методичного комплексу дисципліни (ЕНМКД), до якого увійшли: навчальна та робоча програма дисципліни, електронний підручник, електронний конспект лекцій, електронні методичні матеріали, електронні словники, довідники, електронний практикум з дисципліни, комп'ютерний тест тощо.

Головною перевагою ЕНМКД став позитивний вплив на якість освітньої діяльності університету, а саме:

- мобільність та доступність освітніх матеріалів через інтернет-мережу;
- швидке коригування із врахуванням змін в освітніх програмах, можливість редагування та додавання актуального матеріалу;
- структурована форма навчально-методичного забезпечення дисципліни;
- диференціація, індивідуалізація навчання, реалізація особисто-орієнтованої, студентоцентрованої моделі навчання із застосуванням інтерактивних методів викладання;
- підвищення мотивації, зацікавленості і пізнавальної активності за рахунок різноманітних форм роботи та надання інформації;
- можливості використання аудіо - та відеоматеріалів;
- інтенсифікація самостійної роботи, яка полягає в посиленні діяльності самонавчання, самоконтролю, самооцінки студента.

ЕНМКД повинен поєднувати високий методичний рівень та адаптованість до потреб і можливостей здобувачів вищої освіти, до вимог роботодавців та сучасного ринку праці. Для забезпечення вимог якості ЕНМКД в закладах вищої освіти впроваджено обов'язкову сертифікацію – експертну перевірку якості електронних освітніх ресурсів дисципліни, розроблено положення про внутрішню сертифікацію ЕНМКД. Нині стоїть завдання зовнішньої сертифікації для підвищення рівня якості наповнення змістової складової інформаційного забезпечення освітньої програми.

Про ефективність використання ІОС для всіх форм навчання, а особливо для заочної (дистанційної), свідчить підтримка постійної комунікації між учасниками освітнього процесу. Викладач і студент можуть спілкуватися у віртуальному навчальному середовищі веб-класу, можуть проводитися онлайн-семінари (вебінари), онлайн-зустрічі; спілкування студента з викладачем-консультантом, студентами групи, з адміністратором - консультантом через онлайн-чат (Online-chat), офлайн-пошти (Offline-e-mail); активними засобами дистанційного навчання є графічний чат, форум, дошка оголошень, тестування тощо.

Реалії сучасної освіти посилюють важливість використання інформаційно-освітнього середовища, яке є необхідною складовою системи якості вищої освіти, зокрема для проведення моніторингу якості освітньої діяльності ЗВО. Для забезпечення прозорості і об'єктивності оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у ЗВО розроблено і впроваджено в роботу автоматизовану систему обліку навчальної роботи здобувачів вищої освіти - «Електронний журнал». Електронний журнал обліку успішності студентів забезпечує можливість регулярної діагностики результатів навчання та оперативного реагування на неуспішність окремих студентів, визначення рейтингу здобувачів вищої освіти та підготовки інформації для прийняття рішень щодо вдосконалення освітнього процесу у ЗВО.

З метою ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях здобувачів вищої освіти використовується електронна програма «Антиплагіат». Для оцінки

ефективності роботи науково-педагогічних працівників (НПП) розроблено електронну систему рейтингового оцінювання діяльності НПП за результатами роботи у звітному році. Сьогодні в освітньому процесі КНУТД активно використовуються також такі електронні програми, як «Фінансовий менеджмент»; «Навчальний план»; «Навантаження»; «Розклад»; «Електронна бібліотека» інші.

У зв'язку з імплементацією Закону України «Про вищу освіту», який вимагає прозорості діяльності ЗВО, сьогодні з'явилася необхідність оприлюднення результатів оцінювання учасників освітнього процесу: здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ЗВО; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, що позитивно впливає на систему якості вищої освіти. Для вирішення цього завдання ІОС університету є найкращим інструментом управління освітньою інформацією.

Для забезпечення внутрішньої системи якості освітньої діяльності в ЗВО розроблено нормативно-правовий інструментарій системи забезпечення якості підготовки фахівців, який є комплексом нормативних та інструктивних положень і ним керується у своїй діяльності університет.

Досвід Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД), як одного з провідних ЗВО України галузевого спрямування, є корисним для наслідування тими університетами, які прагнуть високої якості підготовки фахівців і конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Проте досвід використання ІОС, зокрема в КНУТД, вказує на ряд проблем, які можуть виникнути із впровадженням інформаційно-комунікативних технологій – це відсутність достатніх навичок науково-педагогічних працівників у роботі з сучасними інформаційними технологіями та технікою; відсутність інформаційної культури, функціональної грамотності і компетентності; організаційні, психолого-педагогічні проблеми, які пов'язані з процесом навчання, виховання, керування освітньою діяльністю здобувачів вищої освіти, оскільки скорочується безпосереднє спілкування між викладачем і студентом. Вирішення цих питань є одним з першочергових завдань вищих навчальних закладів, що прагнуть досягти конкурентоспроможності власних освітніх послуг на європейському та світовому ринках.

Отже, в даний час, з врахуванням кризи, що виникла в умовах військового стану, негативний вплив відчули всі без винятку, а освітня сфера, тощо.

Як відомо, всі підприємницькі структури стараються завжди мати, так званий, «запасний план на всяк випадок», який забезпечить ефективність їхньої діяльності в разі виникнення різних форс-мажорних обставин.

Проте, до такого перебігу подій як військове вторгнення, як виявилось, готовими не був ніхто. Адже, основним забезпеченням для підтримки безперебійної діяльності виявилась лише швидка переміна загальної діяльності на онлайн діяльність. Тобто, дуже різке переформатування всієї «живої» діяльності в здійснення тільки всіх необхідних функцій діяльності в умовах застосування Інтернет-ресурсів тощо.

Варто зазначити, що «переможцями» стали ті структури, які першими змогли перейти на діяльність в онлайн режимі. Проте, таких було меншість, перш за все тому, що головну роль тут зіграла саме сфера діяльності, а на другому місці важливим фактором виявився вік працівників, адже, не всі працівники, як би це не звучало, вміють ефективно здійснювати свої функції в Інтернет-середовищі, та ще й з віддаленим доступом тощо.

Також, доцільно зауважити, що ті установи, які швидко зрозуміли, що переходити в онлайн потрібно, зуміли убезпечити себе як діяльністю, яка зберегла саме функціонування закладу, так і заробітною платою, яка в деяких випадках, зросла в рази, але знову ж таки, це вже залежить персонально від сфери діяльності кожного закладу окремо.

Проте, в такому випадку потрібно наголосити на такому елементі як ефективна управлінська діяльність підприємства, яку реалізували разом і керівництво, і персонал, які «спрацювали» синхронно і на забезпечення та підтримки основної мети їхньої діяльності.

В іншому випадку, фактор часу, що відобразився в його затягуванні та довготривалому виясненні ситуації призвів до значних фінансових втрат.

Отже, можна з упевненістю зазначити, що ефективність управлінської діяльності залежить, в основному, від швидких та правильних рішень керівництва, а також «правильного» її сприйняття працівниками цього підприємства. Також, потрібно розуміти, що за таких умов пожертвувати чимось завжди потрібно, проте, зазвичай така «жертва» завжди оправдається в кінцевому підсумку.

Бурбело Н.О.

старший викладач

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

ЗАСТОСУВАННЯ ГІБРИДНИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СВІТОВА ПРАКТИКА

І науковці і практики менеджменту в період пандемії висловлювали беззаперечну тезу про те, що бізнес середовище вже ніколи не повернеться до колишнього ритму. Максимальні показники кількості працівників в країнах Європи, що працювали віддалено, зафіксовані у червні 2020 року, коли близько половини працівників (близько 49%) частково, або повністю працювали не на робочому місці. З них 11% робочої сили працювали принаймні один день вдома, а 38% працювали виключно вдома. [1]

Після скасування пандемічних обмежень зворотні процеси не стали масовими. Так, для прикладу, у вересні 2022 року приблизно 1 з 5 (22%) робітників Великобританії працював принаймні один день на тиждень вдома, а приблизно 1 з 8 (13%) працював виключно вдома [1]. Така комбінація offline і online зайнятості отримала назву «гібридна модель роботи» [3]. Поки не існує методичних засад впровадження гібридної моделі роботи в компаніях, керівники на свій розсуд і ризик дослідним шляхом моделюють управлінські процеси. Можна відмітити випадки вільного вибору місця роботи працівниками, або встановлених керівниками графіків офісної роботи. Зафіксована також дистанційна гібридна модель роботи, при якій працівники більшу частину часу працюють віддалено, час від часу відвідуючи коворкінг або офіс для командоутворення, співпраці та навчання.

Розробка методичних прийомів організації дистанційної і гібридної роботи є складним завданням у зв'язку з широкою диференціацією видів діяльності компаній. Керівники висловлюють полярні думки з цього приводу. Дехто стверджує, що криза повністю зруйнувала відпрацьовані роками методи управління компанією і призвела до незворотних негативних наслідків, а деякі керівники навпаки демонструють нові підходи до організації діяльності і високі показники адаптивності. Результати проведених досліджень дозволили зробити основні висновки про наслідки впровадження віддаленої роботи в компаніях. Були занотовані всі твердження як щодо самих організацій, так і глобального впливу. [2]

Основні наслідки впровадження віддаленої/гібридної роботи.

Позитивний вплив	Негативний вплив
<ul style="list-style-type: none"> - розвиток цифрового забезпечення всього процесу діяльності; - підвищення рівня освіти персоналу у сфері використання програмних продуктів і цифрових технологій; - напрацювання нових підходів і форм роботи з персоналом; - скорочення операційних витрат діяльності; - поглиблення спеціалізації діяльності поділу праці; - доступність робочих місць для 	<ul style="list-style-type: none"> - соціальна ізоляція людини і погіршення її психологічного благополуччя; - відокремленість персоналу від організаційних процесів і руйнування взаємозв'язків. Це порушує принцип єдності цілей і суттєво знижує мотивацію робітників; - зниження ефективності співпраці в колективі; - погіршення доступності контролю за процесом роботи і принципова зміна показників <i>KPI</i>, які важко застосувати; - необхідне додаткове навчання лінійних керівників для дистанційного керування командами;